

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 65 (3511) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Hivatalos finn nyilatkozat a szovjet feltételek visszautasításáról

Londont aggasztja a Szovjet Földközi-tengeri befolyásának növekedése — Újabb ülésre ül össze a bolgár parlament

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Angliában, a londoni rádió szerint közhírré tették, hogy a legközelebbi 10 nap alatt be kell fejezni az ország egész déli tengerpartján és a keleti tengerpart fele részén az utasforgalom teljes megszüntetésére irányuló előkészületet. Ez a rendelkezés a tengerparttól számított 10 mértőldes övezetre terjed ki.

Pozsonyból jelentik: (B. T.) A szlovák kormány, hivatalos jelentése szerint, a napokban elvégezte a szükséges intézkedéseket bizonyos helységek kiürítésére. Most csak önkéntes kiürítésről van szó, amelyet az illetékes körök ajánlanak.

Helsinkiből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az állami tájékoztató hivatal hivatalos közleményt adott ki, amelyben a kormány állást foglal a szovjet fegyverszüneti feltételek tárgyában. A kormány a nyilatkozat szerint nem látta lehetségesnek, hogy elfogadja a nemzet létét mélyen érintő feltételeket anélkül, hogy bizonyosságot szerzett volna tartalmukról és magyarázatukról.

Teljességgel kinemelítőnek minősítette Moszkva a finn választ

Helsinki. (MTI) Az Interinf jelenti: Az állami tájékoztató hivatal hivatalos nyilatkozata, amely a szovjet fegyverszüneti feltételeket elfogadhatatlannak mondja részleteiben a következőket tartalmazza:

A finn kormány február 29-én közölte az országgyűléssel a fegyverszüneti feltételeket, amelyeket a stockholmi szovjet követől kapott és már korábban nem volt elfogadható, a finn korábbi elfogadása az előterjesztett alakban nem volt elfogadható, a finn kormány azonban mégsem akarta elutasítani a további tárgyalások lehetőségét. Az érintkezés folytatását javasolta az országgyűlésnek. Az országgyűlés többsége helyeselte a kormány eljárását. A szovjet kormányval közölték, hogy a fegyverszüneti feltételeket behatóan megvizsgálták és azt javasolták, hagyják meg a lehetőséget a finn kormány saját véleménynyilvánítására minden erre vonatkozó kérdésben. A szovjet kormány a finn kormány választát teljességgel ki nem elégítőnek minősítette.

Egyben közölte, hogy a fegyverszüneti feltételeket a legkisebb és elemi feltételeknek kell tekinteni és csak elfogadásuk után lehetséges az ellenségeskedések megszüntetéséről tárgyalni. Ugyanakkor választ követelt meghatározott idő alatt. Linkomiesz miniszterelnök erre az országgyűlés március 14-iki titkos ülésén a finn javaslat és a Moszkvából érkezett válasz lementetése után megállapította, hogy ilyen körülmények között nincs más lehetőség, minthogy a szovjet követeléseire elutasító választ adjanak. A Szovjetnek küldött válaszban a finn kormány újra hangoztatta, milyen szükséges lett volna, hogy a finn országgyűlés pontosabban legyen tájékoztatva az egyes pontok értelmezéséről, valamint a feltételek valódi tartalmáról. Bár a kormány arra törekszik, hogy a békés kapcsolatot ismét helyreállítsa, mégis nem tartotta lehetségesnek, hogy a nemzet létét mélyen érintő feltételeket előre elfogadja anélkül, hogy bizonyosságot szerzett volna tartalmukról és magyarázatukról.

Fontos kormánynyilatkozatot várnak a bolgár parlament újabb ülésén

Bécs. (Bud. Tüd.): Berni jelentés szerint Londonban aggodalommal szemlélik a Szovjet földközi tengeri befolyásának növekedését. A Badoglio-kormányval való kapcsolat felújítása fontos része a Szovjet földközi tengeri új politikai hadjáratainak, amely már régebben kiterjedt a Földközi tenger nyugati részére is és De Gaulle környezetében talált támogatásra. Arra számítanak, hogy a Badoglio-kormány után a francia felszabadító bizottság is felvegyi a hivatalos

diplomáciai kapcsolatot Moszkvával. Amsterdam. (MTI) A NTI jelenti: A brit hírszolgálat jelenti Nápolyból: A szövetséges hatóságok hétfőn letartóztatták egy jelentős délolaszországi textilüzem két igazgatóját, két másikat pedig elbocsátottak. A szövetségesek részéről kiadott letartóztatási parancsot azzal indokolják, hogy a letartóztatottak szoros kapcsolatot tartottak fenn a szlovák kormányval.

Szófia. (MTI): A bolgár országgyű-

lés kedden újabb ülésre ül össze. Jól értesült körök fontosabb kormánynyilatkozatot és ellenzéki vezetők felszólá-

Száznál több nehéz gránátot lőttek. Doverre a német messzehordó ütegek

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Mint már jelentettük, hétfőn éjjel 10 óra tájban tüzet nyitottak a Csatorna két partján levő angol és német messzehordóütegek. Német részről csak akkor hagyták abba a tüzelést, amikor az angol ágyuk már elihaltak. Röviddel 11 óra utánig összesen 100-nál több nehéz ürméretű gránátot lőttek Doverre.

Berlinből jelentik: (MTI) Kedde virradó éjszaka, mint az Interinf értesül brit partütegek tűz alá vettek egy német hajókaravánt, amely német messzehordó ágyuk oltalma alatt a Dover és Calais közötti csatornaszűkületen haladt át. Brit gyorsnaszádok még a tüzéségi párbaj kezdete előtt kísérletet tettek a karaván megtámadására. A kísérlet a karaavánt biztosító hadihajók összefogott tüze következtében meghiúsult. A hadihajók többször eltaláltak 5 brit gyorsnaszádot. Az egyik kigyulladt és mozgásképtelenné vált. A többi teljes sebességgel északnyugati irányba elkaanyarodott. A német járműveket csupán jelentéktelen találatok érték.

lását várják. A kormány több nagyjelentőségű törvényjavaslatot terjeszt az országgyűlés elé.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint itteni politikai körökben mondják, valószínű, hogy Tozso miniszterelnök beszéde mond az országgyűlésen, amely szerdán ül össze záróülésre. Azt hiszik, hogy a miniszterelnök ez alkalommal elsősorban belpolitikai kérdésekkel foglalkozik és nyilatkozatot tesz a kormány 15 pontos programja tárgyában.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Saint Etienne környékén egy terrorista csoport elsáncolta magát egy majorba. A francia közbiztonsági erők megostromolták a majort és 4 terrorista elöltek, 5-öt elfogtak. Saját veszteségük két csendőr volt. A táborban nagymennyiségű fegyvert, lőszert és robbanóanyagot találtak. Néhány terrorista elmenekült, kik közül kettőt elfogtak. A tisztogatást folytatják. — Lyon környékén 6 felfegyverzett terroristát elfogtak, két asszony van közöttük továbbá egy lengyel zsidó.

Elárasztással fenyegeti a lávaömlés a Vezuv északi lejtőjét

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Vezuv lávaömlése a brit hírszolgálat napolyi jelentése szerint hétfőn este a hegy északi lejtőjét elárasztással fenyegette. San Sebastiano és Masso falvakat közvetlen veszély fenyegette. A két falu lakosait, akiknek száma mintegy 5000, éjjel előtt el kellett költözteni. Az északi lejtőn fekvő más községek lakói közül is sokan elhagyták otthonukat.

A magyar Vöröskereszt nem tartja vissza a hadifoglyok leveleit

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről kapott értesülés szerint az utóbbi hetekben személyesen írásban és távbeszélőn mind többen keresték fel a magyar Vöröskereszt központi igazgatóságát azzal a panaszal, hogy biztos értesülések szerint a magyar Vöröskereszt hadifoglysegítő és tudakozó hivatalához több ezer levelezőlap érkezett a szovjet-orosz hadifogságban lévő magyar katonáktól, amelyeket a magyar Vöröskereszt önkényesen visszatart. A közönség tájékoztatása céljából hivatalos helyről azt az értesülést kaptuk, hogy Szovjet-oroszországból 1943 májusától 1944 februárjáig hozzárolag mindössze 2295 darab levelezőlap érkezett, amelyek közül 156 tiszt, a többi legénység állományú hadifoglytól származik. Ezeket a levelezőlapokat ellenőrzés és nyilvántartás után a címzeteknek azonnal szétküldték. Tehát az

a hír, hogy a Vöröskereszt visszatartja a leveleket, alaptalan. A közönség megnyugtására arra hivatott helyről még közlik, hogy az illetékesek minden alkalmat megragadnak, hogy a hadifoglyokkal való általános levelezéshez a szovjet kormány hozzájárulását megnyerjék és így hadifoglyaink eorsáról tájékoztatást kapjanak.

Megtalálták a tömeggyilkos francia orvos holttestét (?)

Genyből jelentik (MTI): A vichyi rádió közlése szerint a párisi rendőrséghez jelentés érkezett, amely szerint Fontainebleau mellett megtalálták Petitotnak, a párisi tömeggyilkos orvosnak holttestét. A hatóságok megtették az intézkedéseket a hír valódiságának ellenőrzésére.

Ki felelős Molnár Imre kioltott szemévilágáért?

Ismét elhalasztotta a törvényszék a két év óta húzódó biharfélegyházi bunkerrobbantási ügy tárgyalását

Nagyvárad, márc. 21. Az emberi kapitalizmus próbakövének nevezte a főtárgyalást vezető tanácselnök a románoktól reánkmaradt erődket, amelyekre a felszabadulás után ragadozóként vetették rá magukat a jó üzletet szimatoló vállalkozók és üzletük lebonyolításánál olyan lényeges tényezők, mint szakértelem, emberi életéért való felelősség — nem játszottak szerepet. Így történt ez abban az esetben is, melynek ma délelőtt folytatták a múltév április 6-ról elhalasztott főtárgyalását. Akkor részletesen beszámoltunk az ügy előzményeiről, most tehát csak röviden foglaljuk össze: A budapesti „Turul Műszaki Társaság”, melynek tulajdonosa egy Wieser Aladár nevű egyén, Weisz Rudolf Rezső nagyváradi ócekvaskereskedő ajánlatára vaskitermelés céljából megvásárolta a Biharfélegyháza határában lévő román erődket. A kitermelés engedélyezése iránti kérelmet két mérnök szabványos terv alapján adták be s ennek megfelelően a szalárdi főszejtőbizottság az engedélyt meg is adta. A „Turul” azonban később úgy találta, hogy a két mérnök közreműködése mellett ráfizet az üzletre, Fülöp Imre nevű tisztviselője útján Meleg József cipészmeisternek (!) adta vállalatba a vaskitermelést, aki ígérte, hogy gyorsabb ütemben fogja azt elvégezteni. A munkálatok főirányítója Weisz Rezső Rudolf volt, akinek ellenőrző útjai azonban csupán annak megállapítására terjedtek ki, hogy kedvező ütemben halad-e a vaskitermelés. „Szakértők” csupán Pacurar Lőrinc és Pascal Pascui napszámosok voltak, akik azelőtt kőbányában dolgoztak. Képesítésük azonban nekik sem volt, a magyar munkásokkal megérteni sem tudták magukat, végül pedig a vádbeli időpontban még ők sem voltak jelen a robbantásnál, amit tehát csak teljesen hozzá nem értő napszámosok végeztek. Így történt, hogy — 1942 január 6-án — Molnár Imre 37 éves biharfélegyházi napszámos furni kezdett egy már meglévő lyukat, amely-

ben az előző napi robbantásból visszamaradt, fel nem robbant akna volt. Az akna most fölrobbant s Molnár Imrenek mindkét szemévilágát kioltotta. Rajta kívül megsebesült még két napszámos, akik azonban 2—3 hét alatt visszakapták munkaképességüket.

A mai főtárgyalás adatai alapján egyre világosabbá vált, hogy a szerencsétlenségért a felelősség nem annyira a vádlottak padján ülő Meleg Józsefet és Fülöp Imrét terheli, mint inkább a vállalat tulajdonosát, Wieser Aladárt. Ez tűnik ki a mérnök-szakértői véle-

ményből is, mely szerint a cég tulajdonosa és vezetői a legnagyobb könnyelműséggel és lelkiismeretlenséggel jártak el akkor, amikor ilyen, komoly szakértelemmel megkövetelő munkálatokhoz cipésziparost és egyszerű napszámosokat alkalmaztak. Mert ha már mérnököket nem is volt módjukban alkalmazni, legalább is iparigazolvánnyal ellátott bányamestert kellett volna fölvenniük — akinek a robbantásoknál általában jelen kellett volna lennie s neki kellett volna kijelölnie a lyukakat, megvizsgálnia a patronokat, ügyelnie a tömésekre és számontartania, hogy valamennyi patron felrobbant-e. A munkás maga nem is tudja, milyen életveszélynek van kitéve.

A bíróság ezért ennek megfelelően kérte az iratoknak a bír. ügyészséghez való visszajuttatását abból a célból, hogy a vizsgálatot Wieser Aladár felelősségének megállapítására is kiterjesszék. A bíróság ezért a tárgyalást ismét elnapolta.

Érdemtelen a tartásdíjra a feleség, aki feljelenti férjét

A Magyar Tudósító jelenti:

Egy nagy gyárvállalat gépésze ellen a felesége tartásdíj-peret indított. Keresetében arra hivatkozott, hogy férje elhagyta és nem gondoskodik róla. A bíróság előtt a férj azzal vélekedett, hogy házassági életközösségét jogosan szakította meg, mert a felesége munkaadójánál alaptalanul feljelentette, azzal vádolva meg őt és felettesét: a főgépészt, hogy rongálást követtek el. Bár a feljelentés alaptalansága kiderült, mégis bizalmasanok lettek vele szemben, s nemcsak elbocsátották. Ezért szakította meg az életközösséget és felesége, mint érdemtelen, tartásdíjra nem tarthat igényt. A férj javaival szemben az asszony azzal vélekedett, hogy a vállalatnál tett panasszal férje érdekeit akarta megmenteni — züllött baráti köréből kiemelni.

Most döntött az ügyben a törvényszék dr. Bányai Elemér tanácsa, amely a férj érvelését tette magáévá és az asszony keresetét elutasította. Az ítélet indoklásában a törvényszék kifejtette, hogy a feleség a férj munkaadójánál fontos közérdekű vállalkozásnál jelentette fel, olyan cselekmény elmen, amely a valóság esetén a férjre nézve súlyos büntetőjogi következményekkel járhatott volna. Az asszony vádjaira semmi bizonyíték nem maradt fel, sőt későbbi panaszát visszavonta, a főgépésztől pedig rossz idegállapotát hozva fel mentesítést, bocsánatot kért. Maga a feljelentés azonban a férjnek mégis kárt okozott, mert munkájától nyomban felfüggesztették, a vizsgálat megszűnte után pedig figyelmeztették, hogy a legkisebb hiba esetén elbocsátják, ezután is rossz szemmel néztek, majd elküldték.

Hogy az asszony mentesítődése nem fogadható el, bizonyítja az is, hogy férjét később a autonaj hatóságok is feljelentette, szintén alaptalanul. Ez a két feljelentés bizonyítja, hogy férjével szemben érzett gyűlölet, bosszú, ártási szándék vezette. Az asszonyt is a tanúkihallgatások elrendelésére irányuló kérelmet is kellett utasítani, mert az a körülmény, hogy valakiben milyen benső lelki folyamat megy végbe, valamely okeledetnek végrehatása előtt, tanúkkal nem bizonyítható. Ezenkívül meg sem jelölte azokat az érzékelhető tényeket, amelyeket tanak észlelhettek volna és amelyekből következtethettek, hogy férjével szemben ártási szándék nem vezette.

Tekintettel arra, hogy magatartása a férjre nézve igen súlyos sértést jelentett, a törvényszék a nőtartásdíjra érdemtelennek találta.

Április elején rendezik a falusi magyar gyermekképeségmegállapító versenyvizsgáját.

Ugy, mint az előző években, most is húsvét hetének első napján, tehát az idén április 3-án és 4-én jelennek meg a különösen jó szellemi képességgel megáldott falusi és tanyai diákok a 75. vidéki gimnázium képeségmegállapító vizsgájánál. Ez lesz a harmadik versenyvizsga. Valóságos sorozás ez értékmérés, magasabb szellemi pályára való alkalmasság megállapítása, amelynek elkeresésénél minden falusi és tanyai tanítók nevelői életpályáján, éberségén és lelkiismeretességén fordul meg. Körülbelül 500 falusi gyermek részére biztosítják a vizsgák eredménye alapján a gimnáziumi tanulás lehetőségét. A tanítók március hóban jelentik be a királyi tanfelügyelőségnek az általuk kiválasztott jó tanulóknak névsorát.

A munkaügyi bíróság ítélete az alkalmazott azonnali hatályú elbocsátásáról

A Magyar Tudósító jelenti:

A Hungária Egyesült Gőzmalmok Rt. azonnali hatállyal elbocsátotta egyik főtisztviselőjét. A felmondólevél szerint a főtisztviselő részt vett a Dévai-utca 21. szám alatt létesülő új üzem tervezési és berendezési munkálataiban, amennyiben a hantolüzem berendezési terveit elkészítette és tervek kivételénél felügyeletet gyakorolt. Ezerint tehát a malomvállalat tudta és beleegyezése nélkül közreműködött abban, hogy a Hungáriával üzleti versenyt folytató vállalat létesüljön, a szolgálati viszonya folytán szerzett tapasztalatait a versenyvállalat érdekében felhasználta és így munkaadója bizalmával visszaélt, annak üzleti érdekeit veszélyeztette. A főtisztviselő tagadta, hogy a kifogásolt cselekményeket elkövette volna és nyugdíjért valamint felmondási illetményeiért peret indított. A központi járásbírósg a keresetet alaposnak találta és ma-

rasztaló ítéletet hozott. Fellebbezés folytán az ügy a törvényszék dr. Meggyócsy Ágoston tanácsa elé került.

A törvényszék a járásbírósg ítéletét megsemmisítette, az azonnali elbocsátást indokoltknak mondotta és a főtisztviselő keresetét elutasította. Ez ítélet indoklása szerint a törvényszék tanúvallomással bizonyítottknak látta, hogy a főtisztviselő a Dévai-utca 21. szám alatt létesítendő hantolüzem berendezésére terveket készített és megbeszéléseken vett részt. Az egyik tanú vallotta, hogy amikor a létesítendő üzem telepet megtekintette, egyben-másban tanácsot kért. Ezek a tanácsok azonban olyanok voltak, amikről bármelyik szakkönyvben felvilágosítást kaphatott volna. A törvényszéknek erről az volt a véleménye, hogy ebben az esetben felesleges lett volna a főtisztviselőtől tanácsot kérni.

A törvényszék tehát bizonyítva látta, hogy a főtisztviselő a versenyüzem létesítésére bizonyos terveket készített és annak létesítésében közreműködött. Leintettel arra, hogy a Hungária Egyesült Gőzmalmok Rt. hantolüzeme nem volt teljes mértékben kihasználva, új hantolüzem létesítése pedig a vállalat üzleti érdekeit veszélyeztette, a főtisztviselőnek tudnia kellett, hogy az új hantolüzem létesítésében való közreműködése neki, mint vezető állású től alkalmazottnak az engedélykerés fokozott mértékben lett volna kötelező. A törvényszék szerint a főtisztviselő magatartásával a vállalat bizalmával visszaélt és a vállalat üzleti érdekeit veszélyeztette. Teljesen közömbös, hogy az új üzletberendezés nem azoknak a terveknek alapján készült, amelyeket a főtisztviselő készített. Az azonnali hatályú elbocsátás jogosult volt és így a főtisztviselő nyugdíj és felmondási járandóság nem illeti meg.

A világ legtöbbit utazó asszonya

Eleanor Roosevelt, a négernek nagy reménysége

Az amerikaiak saját nyilatkozataik szerint, azért vonultak háborúba, hogy a fajok közti gyűlöletet megszüntessék. Vinde Viktor svéd újságíró „Amerika, a jövő nagy hatalom” című, most megjelent könyvében ráczafol erre az állításra, mert hiszen szerinte magában Amerikában sem lehet kiirtani a fajgyűlöletet. — mondjuk, a négerekkel szemben és megírja, hogy a háború ellenére ma is külön várótermek vannak az amerikai vasúti állomásokon fehérek és négernek számára, a padokon külön helye van a feketéknek ezzel a felirattal: „Colored”. A négernek ma szavazati joga van Amerikában, de Harlem, a néger Newyork sohasem keveredhet a fehér Newyorkkal. A néger, ha lakást akar bérelni a „fehér” Newyorkban, kétféle háromszoros lakbért kell fizetnie. Míg Harlemben majdnem félmillió néger lakik, Newyorkban legfeljebb tífteket és cipőszűtőket lehet találni közülük.

Bár a moziból, színházakból nem tiltották ki őket, mégsem merészel egyetlen néger sem odamenni, mert annak súlyos következményei lehetnek.

Amerika első asszonya, a First Lady, Eleanor Roosevelt, az elnök felesége, mint a Daily Express is megírta, minden erejével a négernek érdekében dolgozik. Ő utazik a legtöbbit a világon élő összes nőtársai között. Átlagban száznyolcvan ezer kilométert tesz meg csak vasúton egy esztendő alatt. Mindent elkövet, hogy az amerikai nép a négerekkel szemben jobb belátásra jusson. Kétszáz ezer tagú női gárdát állított fel e célból, de hiába. A kétszáz ezer amerikai nőből, mibelyt a néger-él kiderült, annyian ementek hogy ma már csak 62.589-en vannak.

Ez nagyon elvette az elnök hitvesének a kedvét az egész néger-kérdéstől. S a négernek nagy reménysége megszünt reménység lenni...

Páctalja a keresztény ipact

A Bug és Dnyeper között, Kovellnél, Vitebszknél és a narvai térségben folynak a harcok

Vinnycát kiűritették a németek. Berlint bombázták a britek. Hullt a németek

Berlin. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: A nikolajevi hídfőnél, Voznyeszszk térségében és Pervomajszkólól északra az ellenség megújított támadásai eredménytelenek maradtak. Az egyik harcospart, amely Kalberlak százados parancsnoksága alatt áll, a harcok során különösen kitűntette magát. Az ukránai Bug középső szakasza és a Dnyeper között erősödött az ellenség nyomása. Vinnycsa városát valamennyi hadifőnökségű berendezés elpusztítása után csapataink parancsszerűen kiűritették. Proszkurovtól keletre páncélos kötelékeink erélyes ellenlélekkel szétverték több szovjet hadosztály egyes részeit. A harcokban kitűntette magát a 16 páncélos felderítő osztag, amelynek parancsnoka — Schiller százados. Proszkurov és Tarnopol között is eredményes ellentámadásaink voltak, melyekkel nagy veszteségeket okoztunk a bol-

sevistáknak. Krzemienicz térségében és Kovellnél csapataink továbbra is súlyos elhárító harcokban állnak. A Pripjet-mocsár területén és a Pripjet déli partján a bolsevisták számos előretörése megújult. Vitebszktől délkeletre súlyos helyi harcok fejlődtek ki egy magaslati állásért, amely több ízben gazdát cserélt. A keleti arcvonal északi szakaszán az ellenség csupán a narvai arcvonalon támadott. Támadásait visszavertük és közben 10 bolsevista páncélost szétlőttünk.

A nettunói hídfő térségében az Ápriliától délnyugatra az ellenség tüzéségi támogatás mellett több támadást hajtott végre, de ezek eredménytelenek voltak. Cassinó védői újból visszaverték az ellenség valamennyi támadását, amelyet a nap folyamán erős tüzéségi támogatás mellett egymást követték.

Március 19-én, az esti órákban német torpedóvető repülőgépek egyik köteléke az északafrikai partok előtt megtámadott egy ellensé-

ges hajókaravánt. A karavánhoz tartozó hajók közül megrongált 5 megrakott szállító gőzöst, melyek térfogata összesen 30 ezer tonna.

Gyengébb északamerikai bombázó kötelékek vasárnap a látást akadályozó időben délről jövet berepültek Délkeletnémetország fölé és több helyen gyújtó és romboló bombákat dobtak le Csekély károkat és veszteségeket okoztak. A támadás alkalmával 25 ellenséges gép, köztük 24 négymotoros bombázó elpusztult. A csütörtökre virradó éjszaka néhány brit zavarógép bombákat dobott Nyugat-Németországra és Berlin körzetére.

Német harci repülőalakulatok a brit szigeten Hull kikötőjét támadták sok romboló- és gyújtóbombával. A célterületeken nagy tüzek és súlyos rombolások keletkeztek. — Március 11-étől 20-ig a tengerészeti erő, a kereskedelmi hajók léghárító ágyúi és a tengerészeti légvédelem tüzésége 41 ellenséges gépet lőtt le.

két rohamcsapata Ápriliától nyugatra a parti szakaszon betört az ellenség fő arcvonalába és közelharcban elpusztított 25 ellenállási fészket. Az ellenség nagyszámú halottat és foglyot vezetett. Ápriliától délnyugatra a németek szintén elhárították az ellenséges rohamcsapatok vállalkozásait és ellenlélekkel folyamán foglyokat ejtettek.

Nagy sikereket értek el német vadászpilóták a Fehér tenger felett

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Hétfőn délelőtt amerikai bombázó kötelékek több nyugati és délnyugatinémetországi helységeket támadták. A támadás zart félhőakaró mögött történt, úgy hogy a német légvédelmi erők nagy nehézségekkel kerültek szembe az ellenséges terrorkötelékek leküzdése során.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Északról német vadászpilóták újabb sikereit jelentik. Azok a német vadászok, akik hétfő délelőtt német csatrepülőket kísérték, a Fehér tenger fölött szembeállítottak szovjet csatrepülőket és vadászpilótákat. Nyomban megtámadták az ellenséget. A légiharcokban, amelyek részben igen alacsonyán folytak le, a németek 16 ellenséges gépet lelőttek. A tölgyfalomban kitűntetett Weissenberger főhadnagy egymásután 4 gépet lőtt le, köztük három csatrepülő. Ezzel légi győzelmeinek száma 148-ra emelkedett.

Német-angol ágyupárharc volt hétfőn éjjel a Csatornán

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A La Manche csatornán hétfőn éjjel 10 óra után újból párharc kezdődött a német és angol mészehordó ágyúk között. Ugyanakkor más német mészehordóágyúk tüzetek ellenséges hajókat az angol partok közelében.

Képzelt világába tartoznak a német béketárogatózásokról szóló újabb hírek

Berlinből jelentik: (MTI) Hírtételek német helyről tájékoztatásul közlik, hogy az utóbbi időben egyre gyakoribbá váló híresztelések a német béketárogatózásokról a képzelet birodalmába tartoznak.

Súlyos harcok folynak Smerinka birtokáért

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: A Bug alsó folyásánál a bolsevisták Nikolajev irányában és az Ingultól nyugatra igyekeztek a német hídfőállásokat benyomni. Ezeknek az előretöréseknek tömege azonban nem jutott túl a német előtéri állásokon. A Bug középső folyása és a Dnyeper között fokozódott a bolsevista támadó erők nyomása. A bolsevisták ebben a térségben sem tudták megerősíteni erősen megviselt támadó oszlopaikat. Különösen nagy elkeseredettséggel folyt a harc Smerinka vasúti csomópont ellen. Rendkívül elkeseredett és veszélyes harcokban sikerült ugyan az oroszoknak a város északi és keleti részébe behatolni, de 11 harcocsíjuk kilövése után a németek újra visszavetették őket. Proszkurovtól keletre a német páncélos kötelékek ellentámadásokat vittek keresztül és sikerült több szovjet lövészhadosztály visszavezető útját elvágni. Ezeket a lövészhadosztályokat felmorzsolták. A Proszkurov és Tarnopol közötti területen a német támadások tért nyertek és a bolsevisták újból elvesztették azt a területet, melyet hétnapos súlyos küzdelemmel verekedtek ki és amelyben a halottak és sebesültek ezreinek kívül elvesztettek 195 páncélost, 62 külföldi méretű ágyút, 129 nehéz gránátvetőt és gépfegyvert és több mint 60 nehéz puskát. Az itt harc-bavetett 16 hadosztály tetemes részét, két lövészhadosztályt, két pán-

célos hadtestet és két tüzérhadosztályt szétvertünk. Ezeket az áttörési kísérleteket azonban a németek szétverték és szétlőtték 14 szovjet harckocsit. A Kovel ellen intézett előretöréseket visszavetették a németek.

Továbbra is a déli szakaszon van a harcok súlypontja az olasz arcvonalon

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: Az olaszországi arcvonalon a harcok súlypontja továbbra is a déli szakaszra helyeződik. Cassinó térségén a német gyorsüzelő fegyverek megsemmisítő tüze fogadta az angalszászokat, úgyhogy nem tudtak nekik erősítéseket küldeni és így tá-

madásaik többsége összeomlott. Az angoloknak és amerikaiaknak magában Cassinóban sem sikerült a német ellenállási fészkeket leküzdni. Több mint tucatnyi támadás visszaverést után az amerikaiak nehéz tüzéségi tüzet árasztottak a romokra. A partraszállás hídfőjénél az amerikaiak és az angolok mintegy két zászlóaljnyi erővel támadtak.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint a Német Távirati Iroda értesül vasárnap a kora reggeli órákban a nettunói hídfőnél német gránátosok több angol-amerikai támadást hátrítottak el San Lorensonál, valamint a tengerparti és Aquilia között. Miközben az ellenség felderítő vállalkozásai Ciszternánál délre meghusultak, német ejtőernyősök

Minden eszközzel megkísérli a Szovjet a Dnyeszteren való átkelést

Berlinből jelentik: (MTI) Hallensleben, a Német Távirati Iroda katonai tudósítója hétfői helyzetjelentésében azt írja, hogy a keleti arcvonal déli szakaszán folyó nagy német-északadó hadmozdulatok mögött napról-napra világosabbá válik a német hadvezető-eleg vezető gondolata, majd így folytatja:

A szovjet jelenleg „holt-térségben áll, a nélkül, hogy egyetlen megsemmisítő csatát vívhatna a németekkel. A keleti arcvonalon legalább is pilla-

natyilag három arcvonalszakaszra terelődik a figyelem: a Krim-félszigetre, Vitebszk térségére és a narvai szakaszra. Ugyánakkor, a német kötelékek eddig visszatartott erőinek egyesítéséről van most szó. Általában azt a becslést nyerhetjük, hogy a keleti arcvonalon a helyzet szilárd. Bár a szovjet jelenleg minden eszközzel megkísérli a Dnyeszteren való átkelést, úgy-

hisz, a németek itt nem skarnak elszakadni az ellenségtől. Az ezzel összefüggő térségben is — így Tarnopoltól keletre és a Bug alsó folyásánál — a német ellentámadások sikerrel haladnak előre. Lehetséges, sőt biztosra vehető, hogy ezek az ellentámadások arra szolgálnak, hogy a szovjet támadó erőt oly nagy mértékben gyengítsék, amennyire csak lehetséges.

Erős harcok folynak India és Burma határán

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: India és Burma határán erős harcok folynak, amelyek során a Lungzen vidékén az angolok elkeseredett helyzetbe jutottak. A Nütün szakaszon általános visszavonulásba kezdtek az indiai területen. A japán erői ma csak néhány kilométerre van az indiai határtól és a velük együtt harcoló hindu nemzeti felszabadító hadsereg rövid-

deli házája földjére lép. Ezeket a részben harcoló hindu katonákat az angolok elvezényelték, mert közülük geszen átpartoltak a hindu nemzeti felszabadító hadsereghez.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: Ruangan jelen évek szerint a bel-indiai haderőknek India és Burma határán elszárvadt veszteségei japán zavargásokra vezethetők Chitta-

Képes krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusáin

gáz fontos kikötő városban. A mostani zavarok oka a változatosan tartó éhínségre vezethető vissza.

Tito követeli, hogy bizottságát ismerjék el jugoszláv kormány

Amszterdam. (MTI.) Az Interinf jelent: Péter, Jugoszlávia volt királya Londonba érkezése óta több megbeszélést folytatott a brit kormány képviselőivel és meglátogatta György királyt is. Jól értesült körökben azt mondják, hogy nem erősítik meg azt a hírt, amely szerint Smolacka dr., a jugoszláv menekült bizottság külügyi biztosa útban van London felé. Igaz ugyan, hogy nemrégiben Bariba érkezett és lehetséges az is, hogy megbeszélést folytatott ott a szövetségesek képviselőivel, amiről azonban Londonban egyelőre nincsen közelebbi értesülés. Ellenkezően, megokoltnak látják azt a feltevést, hogy főként Badoglioval tárgyalt. A jugoszláv helyzet tisztázásában bekövetkezett valamilyen előhaladásról Londonban egyelőre nem tudnak.

Időközben Tito a *Norka* című napilapban követelte, hogy a szövetségesek ismerjék el az ő bizottságát, mint Jugoszlávia egyetlen törvényes kormányát. Azt is követeli, hogy szakítsák meg kapcsolataikat a menekült Purics kormányval.

Több londoni lap azt írja, hogy a szövjet a legközelebbi napokban visszavonja a menekült kormány elismerését és az ideiglenes Tito-Ribar kormányt ismeri el, mint Jugoszlávia egyedül törvényes kormányát.

Egyre erősödnek a cionizmus barátai az angol kormányban és alsóházban

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Goldmann Nahum, a zsidók világgyűlésének ügyvezető igazgatósági elnöke, Angliába való visszatérése után újságírók előtt azt mondta, hogy a cionizmus barátai a brit képviselőházban és a kormányban egyre erősödnek. Megemlítette azután a palesztinai felhivatalos zsidó irodának azt a kívánságát, hogy a háború után szállítsanak Palesztinába körülbelül 5 millió zsidót. Goldmann kijelentette, hogy legfőbb reménye Churchillban van.

Algírban kivégezték Pucheu volt francia belügyminisztert

Lisszabon. (MTI.) Algírból jelenti a brit hírszolgálat: Pierre Pucheu, volt francia belügyminisztert hétfőn reggel kivégezték. Kérésére megengedték, hogy a katonák sortűzét maga vezényelte. Holttestét családjának kiadták.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Egy japán romboló nekifutással elsüllyesztett egy ellenséges búvárszázdot. A búvárhajó személyzete életét vesztette.

Zürich. (MTI.) Mussolini egészségi állapota tovább javult.

Meghalt Csikszereda első rendőrkapitánya

Csikszeredáról jelentik: Kovacs János ny. rendőrkapitány 85 esztendőse korában meghalt Csikszeredán. A csik-karcfalvi székely családból származó öreg úr egyik jellegzetessége volt Csiknak. A városi rendőrség felállításakor alkalmával ő került az új intézmény élére s hosszú évtizedeken vigyázott a fejlődésben lévő Csikszereda megyei város rendje és békéjére. Hivatását minden időben emberszeretettel és testvéri szeretettel töltötte be. Ajtaja mindég nyitva volt az ügyes-hajos gondokkal küzdő székely testvérei számára.

ra s ha jót nem tehetett — rosszat nem csinált. Szerette a természetet, híres vadász hírében állott Csikszereda ny. rendőrkapitánya. Aig akadt olyan ember a megyében, aki ne ismerte volna. Amikor az idegen uralom kenyer nélkül hagyta, fiatalokat megbizudtató hátsorsággal, önbizalommal vette fel a küzdelmet. Naponta imádkozott s rendületlenül hitt a „világ-változás”-ban, amely életének utolsó esztendeit bearanyozta. Kóporsóját nagy részvétellel kísérte utolsó útjára Csikszereda és környéke.

A közeli Kelet nagyobb, mint az Oroszország nélkül vett Európa és mindössze 50 millió lélek lakja

(Stud.) Néhány napja azt olvastuk, hogy a török gazdasági politikusok Ankarában összehívták a közeli Kelet országainak gazdasági tanácskozást és arról tárgyaltak velük, hogy mint lehetne ezt a területet gazdaságilag önállóvá tenni, az élelmiszerbevétel alól felszabadítani és emelkedésben előre segíteni. Az európaiakat természetesen mindig nagyon meglepi ez, ha az övékhez hasonló gondjaik másoknak is vannak, de aztán benne lévő az érdeklődés ezellen, megpróbál tájékozódni más népek viszonyai felől is.

A tanácskozáson annak a területnek a képviselői vettek részt, amelyet az egyik oldalon Ázsia nyugati széléi, a másikon India határol. Törökország, Szíria és Libanon, Palesztina, Arabia, Irak, Irán vagy Perzsia és Afganisztán terül itt el, tehát mindössze nyolc egyede, amelyeket azonban nem lehet mindent sem államnak, sem országnak nevezni a szónak megszokott értelmében. Palesztina és Szíria mandátumos területek, az előbbi az angolok, az utóbbi a franciák oltalma alatt, vagyis nincs önálló államiségük. Arabiát pedig nehéz országnak nevezni, mert egy 2,6 millió négyzetkilométer kiterjedésű sivatag ez, amelynek a szélein köröskörül vannak lakhatóbb övezetek is és amelynek ezeken az övezetein egymástól meglehetősen független és egymással csak nagyon kevés kapcsolódó országok terülnek el.

A politikai történelem szerint Ázsiának ez az idehjáró része a Törökbirodalom széthomlásával vált szét önálló egységeire. — ha nem gondolunk vissza a nagyon régi multra, amikor még a török uralom ezen a területen ki sem alakult. — Törökországnak európai vazallus államait a berlini béke szabadította fel, ezeket az államokat pedig az első világháború, Palesztina, Szíria, Arabia és a volt Mezopotámia, azaz ma Irak csak az első világháború folyamán kapta meg függetlenségét a törökökkel szemben s ha most a török gazdaságpolitika igyek-

szik mindezeket az országokat és népeket és a velük szorosan kapcsolódó perzsia és afgán területeket is közös célok felé vezetni, ezzel csak világtörténelmi hívatásának modern formáit alakítja ki és követi.

A nyolc ország együtt csaknem 6,2 millió négyzetkilométernyi területet ölel fel és ez jóval nagyobb, mint az Oroszország nélkül számított Európa, mert annak kiterjedése Perzsia, azaz Irán is nagyobb, mint 1,6 millió km². Törökországnak az ázsiai része maga csaknem háromnegyedmillió km². Afganisztán 650.000, Irán 300.000, Szíria és Libanon 200.000 négyzetkilométeren terül el, Palesztina pedig 26.300. De európai értelemben vett felmérés ezen a területen még alig volt és a terület adatai a legtöbb esetben éppennyi becslészerűek, mint a lélekszám adatai.

A lélekszámot pontosan csak Törökországra, Szíriára és Palesztinára vonatkozóan ismerjük. A török népszámlálás szerint a lakosság az ázsiai részen 15,5 millió lélek, Szíriát 3,6 millió lélek, Palesztinát pedig 1,4 millió lélek lakja. Arabia lakosságára nézve már a becslések hét és tíz millió között ingadoznak, a nomád törzsek lélekszámára nézve ugyanis csak nagyon kevés megbízható adat van. Irak lakossága megközelít 3,7 millió lelket, Perziának a lakossága 10 és 15 millió között van. Afganisztán lakosságát pedig hét millióra becsülik.

A terület rendkívül ritkán lakott, csak Európa északi részéhez hasonlítható. Ha egybevesszük ezt az egész országrendszert, a 6,2 millió km²-en mindössze mintegy 50 millió lelket találunk, vagyis az átlagos sűrűség nem több, mint négyzetkilométerenként 8,6 lélek Európában. — Oroszország nélkül — 73,2 lelket számlál négyzetkilométerenként.

Ez a 6,2 millió négyzetkilométer igen nagy részben sivatag, mint például Arabiának túlnyomó nagy része — majdnem az egész, a parti sáv kivételével — maga Törökország is csak egy kis részt tárt fel még a maga háromnegyede millió négyzetkilométeréből. Így például a mezőgazdasági terület megosztását mindössze 175.000 km²-ről ismerjük, ami az egész területnek alig az egy-ötöd része. Hogy tehát a területnek csak olyan kis része áll művelés alatt, nem azt jelenti, mintha több nem is lenne művelésre alkalmas. Az arabiai homokot aligha lehet majd legyőzni, de azért Arabiának tekintélyes részén már ma is igen értékes gyümölcs- és szőlő- és földművelés folyik, az arab tevékenység

tést a kivételi területek motorizálása alapjaiban ingatta meg. De a nyugati része, a vöröstengeri forgalomnál fogva gazdasági jelentőségében emelkedik, a keleti részen pedig értékes halászat folyik, így például gyöngyhalászat is. A volt Mezopotámia és Perzsia nem egy részén még most is vannak hatalmas öntözőművek és igen sok olyan terület, amely még alkalmas az öntözésre.

Törökország termelése fokozatosan emelkedik és mind változatosabbá lesz, az ipari fejlődés izmos alapjaival, bárha egyelőre a lakosságnak még csak egy-ötöde nem östermelő. A bányászatra is igen jó természeti lehetőségek vannak.

Arabia főterményei: ló, tevé, datolya, gyümölcsök; a terület nyugati része Egyiptommal, a keleti Indiával kereskedik. A perzsia öböl arab gyöngyhalászata Bahrein államban virul, 250 hajóból áll a gyöngyhalász-flotta s az év négy hónapját foglalja le a halászat. A gyöngyöt arab és indus kereskedők vásárolják tőlük. Ha Arabia tízszer annyi lakosságot lát el majd, mint ma, az átlagos népsűrűség még akkor is csak 27 lélek lesz.

Szíria és Libanon fejlett gazdasági életet él. Népsűrűsége 17,8 lélek. Elsősorban természetesen östermelő nép. Megművelt területének kiterjedése 2,5 millió acre. Készárút vásárol s növényi és állati nyersanyagokkal fizet értük.

Irak földje igen gazdag, de területének nagy részét csak öntözéssel lehetne termővé tenni. Az öntözésügyi hivatali ebben az irányban nagy terveket dolgozott már ki, Gyapotot 1942-ben 12.000 acre-on termelt. Élelmiszertermelésé kielégítő. Gyapjút is nagy mennyiségben visz ki. Nyersolajtermelése 1939-ben 43 millió q, 1940-ben 25 millió q volt.

Perzsia (Irán) olajat, bőrt, gyümölcsöt, gumit, rizst, gyapotot, búzát termel. Nyersolajából 1940—41-ben 70,2 millió q-t hajóztak be. Állattenyésztése jelentékeny. Természeti kincsei nagyok. Szőnyegszövése világhírű. Ma már ipara is indulóban van. Talajában vasat, szén, rezet, ólmot, mangánt, márványt, boraxot, nikkel, kobaltot talál, a kormány a bányászati terveken dolgozik. Ruhaanyagokat, cukrot, teát, vasárkat, gépeket, autót visz be és állati, valamint növényi terményekkel fizet. Kivételében első helyen a gyapjú, a szőnyeg és a gyapot áll.

Ezen a területen a közlekedés még legtöbb helyen nagyon kezdetleges. A kereskedelmet nagyon sokszor tevé és lóháton s karavánutakon bonyolítják le, az első transzverzális autótutakat csak mostanában építették és építik. Még a postai közlekedés sem rendszeres mindennütt.

Elárverezik Stavisky hamis ékszerait

Párizsból jelentik: Április elején árverezik el a Hotel Drouot híres árverési csarnokában Stavisky hamis ékszerait. Ezzel a világ egyik legnagyobb csalása fejeződik be. Emlékeztetünk, hogy még a háború előtti években milyen port vert fel Stavisky nagyszabású szélhámosága, amelynek teleplezésekor a vakmerő család ongyilkosságát követett el. A most árverésre kerülő ékszereket arra használta fel, hogy a bayonnei hitelintézet nevében hitelleveket bocsásson ki, amelyek fedezeti értéke egyáltalán nem állott aranyban, a letétbe helyezett drágakövekkel. A sokszáz gyémánt, rubin és gyöngy között sok hamis is volt, ezeket azonban még a szakemberek is alig tudták megkülönböztetni a valódiaktól.

Blóz Zoltán ékszerész, órák

Szent János utca 3. szám

beváltja,
becseréli

Ekszerét

készíti,
javítja

Márkás svájci órák

Óratok: utacsbröss, har. 10. 12. 15. és előállítás m. helyemben

Tűz a Szent János utcában

(Nagyvárad.) Hétfőn délben éreztették a tűzoltókat, hogy a Szent János-utca 54. szám alatt lévő Sofronovits-féle péküzem udvarában tűz támadt. A kivonult tűzoltók rövid idő alatt elfojtották a tüzet, mely a tető gerendázatán lángolt. Vizsgálat indult a tűz keletkezésének megállapítására.

Hálós halászokhoz felhívás!

A nagyváradi sporthorgász egyesület hálóval halászó tagjainak figyelmét felhívja a m. kir. földművelésügyi miniszter ur folyó hó 4-én megjelent 162.000—1944. F. M. számú rendeletére, melynek 7. paragrafusa szerint, az egész ország területén tilos március hó 1-től július végéig a borítóháló (tapogató) használata. Az úgynevezett pendelyháló azonos a borítóhálóval, ezzel tehát halászni a fenti rendeletben előírt időben tilos.

Cinkécság a villamoson

A háború előtti időkben a közutakban a villamoson utazók úgy álltak, mint vékonypénzű emberek, akik csak azért nem utaztak autón, vagy rosszabb esetben autóbuszon, mert nem futotta zsebükből az autóbuszok és taxik alkonyán, továbbá az E és az U betű megjelenése után a villamoson szaporodtak a gögös kinézésű, arukat feltartó emberek, akik személnyi és társadalmi rangjukon esett sérelemnek tekintik, hogyha véletlenül meglökik, vagy akár hozzájuk dörgölődnek. Az ilyen emberek feneketlen fennhéjzásukban a villamos ficsurjává válnak.

Egy ilyen villamos ficsur tragikomédiáját néztük régig az elmúlt reggel. Felszáll a villamosra városi bundás, monoklis „ur”. Fialat kalauznő kéri a jegyket, a monoklis azonban oda sem hederít, amikor már negyedszer szólítja fel: „Kérem a jegyet felmutatni, vagy megváltani”, a monoklis hanyag mozdulattal kihuz a zsebéből egy jegyet és átadja a kalauznőnek, miközben megvető pillantással méri régig:

— Kérem, nem jó helyen szállt fel! — mondja a kalauznő.

A monoklis felháborodva néz fel és emelt hangon kérdi:

— Én? Csak tán tudom a szabályzatot!

— Maga. — mondja a kalauznő halkán.

— Én nem vagyok magának maga! Érti?

A kalauznő elmosolyodik és nagy lelki nyugalommal válaszol:

— Ön nem jó helyen szállt fel, Ismét az előbbi hangnemből:

— Én nem vagyok magának Ön!

A kalauznő kissé zavartan végig néz a villamoskocsi utasain, végül odahajol a monoklishoz és félhangosan mondja:

— Kérlek, nem jó helyen szálltál fel.

Tabló. A közönség harsány neresése közben a monoklis ur leszáll a villamosról. Csak a friss levegő akadályozta meg, hogy gutaütéssel nem rútték a kórházba.

Miniszteri döntések egyes különleges árusítási üzletek zárójára

A kereskedelemügyi miniszter egyes különleges árusítási üzletek zárójára tekintetben külön intézkedéseket adott ki. Az egyik rendelet szerint a nyitárusítási üzletek nyitására és zárására szóló legújabb rendelet hatálya nem terjed ki az IBUSz menetjegyjára, sem a pályaudvarokon, hajóállomásokon, szálloda és fürdőépületekben, gyógyintézetekben elhelyezett, úgyszintén a főváros közterületein álló árusító bódékra. A menetjegyjárák az üzleti záróról szóló 1942. VI. tc.-ben említett nyit üzletek sorába tartoznak és reájuk nézve a zárórátörvény végrehajtási rendeletben megállapított intézkedések nyernek alkalmazást. Az IBUSz újárusító pavilonjai viszont a záróra szempontjából változatlanul a sajtótermékeknek, továbbá egyéb cikkeknek az után vagy köztérben elhelyezett bódékban és pályaudvaron való árusításáról szóló 1927 évi rendelet hatálya alá esnek. Azok az üzletek, amelyek főként állami osztálysorsjegyek árusításával foglalkoznak, az úgynevezett nyit üzletek forgalmi körébe esnek. Ezért az ilyen üzletek hétköznap reggel 8-tól délután 4-ig, szombaton délután 2-ig tarthatnak nyitva és reájuk a hétfői zárvatartási tilalom nem vonatkozik.

A gabona és terménykereskedők nagykereskedői tevékenysége hétfői napokon is akadálytalanul foly-

tatható. A terménybeszolgáltatás zavartalan lebonyolításához fűződő fontos közéleti érdekekre való tekintettel a nagykereskedői tevékenység fogalma alá tartozónak kell tekinteni a beszállítási kötelezettségbe beszámítót terményeknek a kereskedő üzlethelyiségébe vagy raktárába szállítását és ottani átvételét. Ebből a célból olyan gabona- és terménykereskedők is nyitvatarthatják üzleteiket hétfői napon, akik kizárólag kiskereskedői iparigazolvánnyal rendelkeznek. A kereskedelemügyi miniszter a főváros polgármesteréhez intézett leiratában átmenetileg és ideiglenesen megengedte, hogy a gördülőcsapágyak árusításával foglalkozó üzletek hétfői napon ugyancsak nyitva tarthassanak. — Ez az engedély nem vonatkozik olyan üzletekre, amelyek csak mellékesen foglalkoznak gördülő csapágyak árusításával.

Az üzleti záróról szóló 1942. VI. tc. végrehajtása tárgyában kiadott rendelet értelmében a nyit árusítási üzletek Gergely-naptár szerinti ünnepnapon, tehát húsvét hétfőjén is nyitvatarthatók. A zárórátörvény végrehajtási rendeletének ezt az intézkedését a nyit árusítási üzletek nyitvatartási idejének ideiglenes módosítása tárgyában kiadott tavalyi rendelet nem érintette, emellett ez a rendelkezés jelenleg is érvényben van. (Magy. Tud.)

Petiot rengeteg ékszerrel a zsebében szökött meg Párisból

Páris, március 20. Karl Ludwig Schmidt, az Europapress tudósítója írja:

— Dr. Petiot gyilkosságainak ügyében dr. Paul orvosi szakértő a szombati hivatalos jelentés szerint Berry vizsgálóbírónak jelentést tett azokról a vizsgálatokról, amelyeket három más szakértővel végez. A jelentés szerint a halálvilla mésgödörében kilenc ember csontmaradványait találták meg és egyes csontdarabokon még ruhamaradványok is voltak. A vizsgálóbíró erre megbízta Griffon professzort, a párisi rendőrség mérlegosztályának vezetőjét, hogy vizsgálja meg a ruhadarabokat. A mésgödörben talált hajszálakat is megvizsgálják.

Dr. Paul szakértő megállapításaival a párisi sajtó szombaton első oldalon foglalkozik. A lapok rámutatnak arra, hogy bár kezdetben több áldozatot sejtettek, a tömeggyilkos horzalmass eljárása kétségtelenné teszi, hogy egyik legborzalmasabb büntényről van szó, amely valaha is előfordult.

— Dr. Petiot letartóztatott fivére a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy négy-szer volt a halálvillában, de ott semmi különös nem történt fel neki. A mésgödörrel semmit sem tud. Amint azonban a halálkamra melletti rendelőt kitapattáza, felfedezte a titkos ajtó. Maurice Petiot nyilván többet tud mint amennyit elmondott. Massu rendőrfőnök így

nyilatkozott a gyilkos fivérével folytatott beszélgetéséről:

— Elője tartam, hogy fivére nyilván örült, miért nem akarja elárulni rejtekhelyét, hiszen örültségét enyhítő körülménynek veszik. Értse meg. — mondtam — hogy feladatom embertársaim megvédése. Magának is felesége és gyermekei vannak. Ön megmenti becsületét és azonnal szabadlábra kerül. Megértem, hogy fivérét nem akarja jobban megterhelni, mint szükséges.

Maurice Petiot hallgatott és Massu rendőrfőnök kénytelen volt őt megbílyeseltetni.

— A gyilkoshoz hasonlóan Maurice Petiot is az utolsó években szokatlannul sedit vásárolt. Különböző francia vidéki városban rádióüzlete van. Minden nagy árverésen ott volt a párisi árverési csarnokban és magas áron vásárolt olyan műtárgyakat, amelyekhez nem sokat értett.

Az egyik tanuvallomáiból kitűnik, hogy dr. Petiot a tömeggyilkos husz lakóház tulajdonosa volt. Dr. Petiot megvásárolta többek között a néhány évvel ezelőtt meghalt Henri Bidony egész könyvtárát.

Általában azt hiszik, hogy a tömeggyilkos semmiesetere sem követ el öngyilkosságot, mert bebizonyosodott, hogy meneküléskor számos lopott ékszert vitt magával.

Milyen ingóságokat kell átadni a zsidó földbirtokosoknak

A Magyar Tudósító jelenti: A földművelésügyi minisztérium kötelezte Schreiber Ervinné szabadbattyányi földbirtokost, hogy ingatlanait adja át az államnak. Az ingatlanokat az Országos Földhitel intézet tavaly február 19-én birtokba is vette. A birtokban levő ház kiűritésére Schreiber Ervinné 1943. március 15-ig halasztást kapott. A lakás kiűritését májusban megtörtént. Augusztusban az Országos Földhitel Intézet felszólította Schreiber Ervinnét, hogy a lakásból elvitt ingóságokat vitesse vissza, egyben feljelentést tett ellene sikkasztás miatt azon a címen, hogy ezek a hiányzó ingóságok az ingatlan tartozékát képezik s mint ilyenek, átengedésre kötelezés folytán a Földhitel Intézet tulajdonába mentek át. A szobanforgó ingóságokat: 3 darab vas-kályhát, egy melegítő s egy mosogató üstöt, egy asztali tüzhelyet, egy tányérmosogatót és 3 mosdótálat a hozzátartozó csapokkal együtt Schreiber Ervinné kiszolgáltatta a szabadbattyányi csendőrségnek, — amely azokat aztán átadta az Országos Földhitel Intézetnek. Ezeknek a tárgyaknak a visszaadása iránt azonban Schreiber Ervinné pert indított a Földhitelintézet ellen a 3600/1943. M. E. számú rendelet 8. paragrafusa hivatkozva azzal, hogy ezek a tárgyak nem tartozékaik az átengedésre kötelezett ingatlanoknak. Dr. Kerankay János törvényszéki bíró előtt megtartott tárgyaláson a keresetlet szemben a Földhitel Intézet azzal védekezett, hogy a vitás tárgyak az átengedésre kötelezett ingatlanok olyan tartozékai, amelyeket a volt földbirtokos az ingatlan együtt köteles volt az intézet tulajdonába bocsátani. A törvényszék is úgy találta, hogy Schreiber Ervinné a visszapertelt tárgyakat köteles volt a Földhitel Intézet tulajdonába bocsátani, kivéve egy melegítőt, mert az különálló, hordozható vasmelegítő volt, ami az épület rendeltetésszerű használatára rendelt dolgok fogalma alá nem esik.

SZÍNHÁZ

Színházi irodai közleményei

A színházi előadások a belügyminiszteri rendelet értelmében a további intézkedésig szünetelnek.

Amennyiben a fűtő rendelkezés megszűnik, a színház heti műsora a következők szerint sorrendben folytatódik:

Kedden este fél 7 órakor: Az első, bemutatás bérlet.

Szerdán este fél 7 órakor: Az első, A-bérlet.

Csütörtök este fél 7 órakor: Az első.

Péntek este fél hét órakor: Az első.

Szombaton délután egy negyed 4 órakor: Fekete Péter.

Szombaton este fél 7 órakor: Az első.

Vasárnap délután 3 órakor: Egy boldog pesti tyár.

Vasárnap este fél 7 órakor: Csilibaba.

Hétfőn este fél 7 órakor: Kossuth.

A színházi előadások megtartásáról az újságokból és külön röplapokból értesül a n. é. közönség.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 3 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

ÁTADTAK A KORMÁNYZÓI KITÜNTETÉST GYÖNGYÖSSY ISTVÁN FŐÜGYÉSZNEK

Nagyvárad. Gyöngyössy István m. kir. főügyésznek a Magyar Érdemrend Középkeresztjét hétfőn délután adta át Hlatky Endre dr. főispán. Ez alkalommal a városi főispáni hivatalban megjelent a bírói és ügyészi kar számos tagja és társadalmunk több előkelő tényezője. A főispán üdvözlő beszédére a kitüntetett dr. Gyöngyössy István meglehetősen válaszolt. A megjelentek lelkesen és az őszinte barátság érzelmének kifejezésével üdvözölték Gyöngyössy Istvánt és köszöntötték a bensőséges ünnepi részvett hitvesét is.

Elmarad a 42-es bizottság ülése. A MOT jelenti: A 42-es országos bizottság március 21-ére kitűzött ülése elmarad.

A Felsőház és Képviselőház elnökei megkoszorúzták Kossuth Lajos szobrát és sírját. A MOT jelenti: Tasnádi Nagy András, a Képviselőház elnöke, báró Perényi Zsigmond, a Felsőház elnöke, a képviselőház több tagjának, illetve a felsőház több tagjának kíséretében koszorút helyezett el Kossuth Lajos szobrára, majd Kossuth Lajos sírjára a mauzóleumban.

PÉTER KIRÁLY HAZASSÁGOT KÖTÖTT ALEXANDRA GÖRÖG HERCEGNŐVEL. Lisszabon. (MTI.) Péter jugoszláv király és Alexandra görög hercegnő hétfőn reggel 7 órakor házaséget kötött Londonban. A szertartáson megjelent Erzsébet angol királyné, Haakon norvég király és Vilma holland királyné is.

Amerikai bombázók kényszerleszállása Svájcban. Zürichből jelentik: MTI Szombaton délután svájci területen három amerikai bombázó zuhant le. 13 amerikai bombázó pedig kényszerleszállást végzett.

Beoltják Trácia valamennyi lakosát. Szófiából jelentik: (MTI) A bolgár egészségügyi hatóságok Trácia valamennyi lakosát beoltják különböző járványos betegségek ellen.

Szapáry Antal a Vöröskereszt megbízottja. A MTI jelenti: Magyarország Főméltóságú Kormányzója Szapáry Antal grófot, a Magyar Vöröskereszt megbízottjává nevezte ki.

Kendervetőmagvak. A földművelésügyi miniszterium előmozdítani kívánja a kender háziipari célokra történő termesztését, azért a rendelkezésre álló készlet keretében szokványminőségű kendermagot igényelnek. Azoknak a gazdáknak, akik máshol még nem jeleníttek be kendermagigénylésüket, legkésőbb március hónapban kell az igénylést a vidéki Hangvaszövetkezeteknél bejelenteni. Későbbi igénylések esetén a vetőmag idejében való készítése már nem biztosítható. Kiadásra ezek a vetőmagok idejében való készítése már nem biztosítható. Kiadásra ezek a vetőmagok idejében való készítése már nem biztosítható. Kiadásra ezek a vetőmagok idejében való készítése már nem biztosítható.

TILOS AZ ELOADÁSOK TARTÁSA SZÍNHÁZBAN, MOZIKBAN ÉS MŰLÉNYTÁRAKBAN. A MOT jelenti: A m. kir. belügyminiszter rendelkezésére (további intézkedésig) minden színházban, mozgóképszínházban és mulatóban előadás tartása, mindennemű tánc (szálló-dákból is), továbbá gyűlések tartása tilos!

HÁNY ÉVES A FÖLD? A föld korának kérdése a kutatókat már évtizedek óta élénken foglalkoztatja. Ennek megállapítása a geológusok, kőművszerek és fizikusok együttes feladatát képezi. A geológusok a földrétegek keletkezésének útján kívánják a kérdést megoldani. A mai megállapítások szerint ezek a becslések azonban mindenkor távolosnak a valóságtól. Eddig a német Kaiser Wilhelm kutatóintézet kémiai osztálya egyik vezetőjének, dr. H. Ewaldnak megállapításai a legvalószínűbbek. Kutatásai során megállapította, hogy a föld egész serege olyan ásványtalannal rendelkezik, amelyek keletkezésük óta változatlanok maradtak. Hosszú évek óta folyó kutatások azonban sok esetben előfordult, hogy ólom és helium keletkezett belőlük. Figyelemreméltó, hogy ez a folyamat oly módon ment végbe, amelyet földi elképzelés szerint semminemű laboratóriumban nem lehetne elérni. A heliumurán segítségével a kutatóknak sikerült a föld korát hozzávetőleges számítás szerint megállapítani. A legújabb kutatási eredmények azonban már 7000 millió évre engednek következtetni. (MNK.)

A NEMET LEKTORATUS közli, hogy szerdai klubdélutánját megtartja és azon minden érdeklődőt szívesen lát. Kezdeté fél 6 órakor.

LÉGOLTALMI KÖZLEMÉNYEK. Felhívjuk a ház (házcsoport) légo. parancsnokait, hogy a m. kir. Országos Légoltalmi intézet „Gyújtóbombák oltása homokkal” című ingyenes kiadványának átvételre véget a Légoltalmi Liga helyiségében (Mezey Mihály utca 2.) a déli előtti órákban (9-14) jelentkezzenek. Légoltalmi Liga Nagyvárad Csoportja.

Közügyűest tart a Művészeti Egyesület Nagyvárad. Saját tud. A Biharmegyei Művészeti Egyesület április 13-án délelőtt 10 órakor a Nemzeti Munkaközpont dísztermében tartja évi rendező közgyűlést.

Előadás a Német Lektorátuson. Nagyvárad. Saját tud. A Német Akadémia nagyváradai Lektorátusa március 24-én este 7 órakor előadást rendez, amelyen Erich Edwin Droruzer saját műveiből olvas fel.

MILYEN GYORSAN ALMODUNK? Gyakran megállapították már, hogy az ember bizonyos helyzetekben, így halálveszedelem, főleg faldoklás idején főleg rövid másodperc alatt az egész életét a szemé előtt látja elvonulni. Ez annyit jelent, hogy az a gyorsaság, amellyel elképzeléseink normális esetekben leperognak hallatlan mértékben fokozódhat. A tapasztalat bizonyítja, hogy az álmok is elképzelhetetlen gyorsasággal perognak le. Egyik leghíresebb példa erre Gerhardt Hauptmannak, a híres német költőnek ölménye, aki egyik ifjúkori művének leírásánál utal egy ilyen gyors álom lefolyására, amelynek idejét véletlenül sikerült megállapítania, ugyanis két eszengetés között pergett le. Ez az időszak csupán 5-6 másodpercig tartott. Tudományos megállapítás szerint azonban ha ezt a hosszú álmat a valóságban filmre vennék és lepergetnék, úgy az álombeli események levetítése órákat venne igénybe. (MNK.)

LUDWIG BOLTZMANN A NAGY NEMET FIZIKUS SZÁZ ÉVE SZÜLETETT. A bécsi tudományos akadémia ünnepi ülésén emlékezett meg Ludwig Boltzmann, a nagy német fizikus születésének száz éves évfordulójáról. Boltzmann a modern atomelmélet úttörője volt és neki is meg kellett osztania az úttörői sorsát. Munkái a hagyományos filozófiai szemlélet képviselői részéről heves ellenzére találtak úgyhogy háromszor kellett elhagynia a bécsi egyetemet, amíg 1902-ben végre diadalra tudta elméletét juttatni. Boltzmann már 22 éves korában nemzetközi névvel bírt ki magának a hő és entropia fogalmának mechanikai megalapozásával, mellyel jelentős módon járult hozzá az addig uralkodó hőelmélet kiegészítéséhez. Sokoldalú tudományos munkásságának második nagy teljesítménye az atomisztikus gázelmélet kidolgozása, melyért annyi támadást kellett elszívnia. A sugárnyomás elvének felhasználásával és különböző hőelméleti megfontolásokkal sikerült neki elméletileg is megalapozni az ugynevezett Stefan-féle sugárzási törvényt, mely többek között a modern csillaghőmérséklet meghatározásoknak is kiindulópontja. Boltzmann főművel azonban mégis a valószínűség gondolatának a hőelméletbe való bekapcsolása, mely a természeti folyamatok teljesen új szemléletéhez vezetett.

Ipartestületi hír. Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Vezetősége ezúton mond hálás köszönetet a faipari szakosztálynak a Győri Gyula halála alkalmával az aggarárosok menházának koszorúmegváltás címén adott 50 pengő nemes adományért. Elnökség.

Intézkedéseket sürgetnek a festékkereskedők a festékhamisítások megakadályozására. A MOE festékkereskedelmi szakosztálya Turosik Fernc elnökölésevel ülést tartott, amelyen az aktuális szakmai problémákat vitatták meg. Hangoztatták a lakk-ellátás jelenlegi rendezere különös károsodást jelent a festékkereskedelemnek. A helyzet az, hogy a lakkok előállításához szükséges anyagok nagyrészt az Anyaghivatal zárolta. Ezekhez az anyagokhoz tehát a gyárak csak hatósági kiutalás alapján juthatnak. Ezzel szemben a gyártott áru a szabadforgalomban értékesíthető. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a festékkereskedők a gyárak jó, vagy rosszindulatára vannak utalva és ezekhez az árukhoz csak egyéni ismeretség, vagy régebbi összeköttetés révén juthatnak. A KOE festékkészletének lépéseket tett az Anyaghivatalnál a lakkárak záróléca érdekében, mert csak így biztosítható, hogy a szakma minden tagja lakkfestékhez jusson. Lépéseket tettek egyidejűleg az olajfestékek szabványosítására érdekében, mert csak az az eljárás alkalmas arra, hogy a sokszor hazánálhatatlan hamisítványokkal telített festékanyagok forgalombahozatala megegyezzen. A szakosztály elhatározta, hogy a szappanellátás rendezése ügyében is beadvánnyal fordul az illetékes hatóságokhoz és szorgalmazni fogja az arányos gyufaelosztást is. (M. T.)

Kávéházakban és vendéglőkben karja Magyar Lapok-at.

1750 óta Finnország lélekszáma megtízszereződött

Érdekes adatok az Ezertó országról

Néhány nap óta Finnország helyzete az érdeklődés előterébe került. A legközelebbi napokban dől majd el, folytatja-e tovább is a harcot.

Finnország területe az 1940. március 12-iki moszkvai béke előtt a Ladoga-tó nélkül 382.801 négyzetméter volt. Az 1939-40. évi téli hadjáratban Finnország igen jelentékeny területi veszteségeket szenvedett. A moszkvai békeszerződés értelmében 35.084 négyzetkilométert kellett átengednie ezenkívül pedig a 117 négyzetkilométer területű Hangó-félszigetet 30 évre bérbeadni köteles a Szovjetunióknak. A moszkvai békeparancs végrehajtása során 33.000 mezőgazdasági üzem, 465 iparvállalat és mintegy 1000 kilométer vasutvonal került szovjet megszállás alá.

Mikor Finnország 1941 nyarán ismét hadhalálépt Szovjet-Oroszország ellen, egyrészt az 1940-ben elszakított területeinek visszaszerzését, másrészt Karélia szovjetorosz részén élő finn lakosságának felszabadítását célozta. Az utóbbi két és fél éven át a finnek országukat teljesen megsztították az oroszoktól. Földrajzi fekvésénél fogva a maroknyi finn nép svéd és orosz törekvések központjába került és hol az egyik, hol a másik nagyhatalom hódította meg. A finnek mai országukat a 11. század elején foglalták el függetlenségük azonban csak a 12. század közepéig állt fenn. Ezután a 19. század elejéig a svéd királyságnak volt része, majd 1917-ig autonóm nagy-

hercegség volt az orosz birodalom keleti részén. 1917 december 6-án proklamálták aztán a finnek önállóságukat, amelyet akkor minden ország — így Szovjet-Oroszország is — elismert. 1919-ben lett köztársaság.

Finnország történelme szorosan összefügg népének csekély számával. Lakossága 1750 óta csaknem megtízszereződött annak ellenére, hogy kivándorlása is tekintélyes arányú volt. 1750-i 422.000-es lélekszáma 1938-ban majdnem 4 millióra emelkedett. Finnország nemzetiség szempontjából eléggé egységes. A lakosságnak csak 10.4 százaléka idegen anyanyelvű, melyekből 10.1 százalék svéd. Bár a svéd kisebbség sorsa igen kedvező, a finn nyelv a svédvel szemben évről-évre tért hódít. A városi lakosságnak azonban csaknem fele most is beszél svédül, ami ma is az országnak második hivatalos nyelve.

A finn-orosz határmenti területeken, különösen Viipuri tartományban, nagyobb számban élnek oroszok. Az önálló finn állam létrejötte után a finnországi oroszok egyrésze visszaköltözött a Szovjetunióba, viszont 1920 és 30 között több orosz emigráns telepedett le Finnországban.

A Szovjetunió területén jelenleg élő finn fajú népesség száma mintegy 473 ezer. Ezekből a karéliaiak görög keleti vallású finnek. A pétervári finnek nem annyira a régi cári fővárosban, mint inkább a finn öböl partvidékén, a mostani harcok színhelyén élnek.

Önbetörés történt a tűzoltólaktanyában

(Nagyvárad.) Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a tűzoltó laktanya tisztái szobájának kézipénztárát ismeretlen tettesek kifosztották és onnan 1400 pengő készpénzt elloptak. A nyomozás során kiderült, hogy a tettes egy 20 éves fiatalember volt, aki szolgálatot teljesített a laktanyában és a szobában tartózkodott.

Érdekes, hogy a tettes igen nagy hangon az ártatlan tűzoltókat és mentőket gyanúsította a lopás elkövetésével, míg aztán rábizonyosodott a bűncselekmény. Hozzájártozói az okozott kárt megtérítették.

Patkoló tanfolyam Bihar megyében

Tekintettel arra a tömeges patkóhibára, melyet a Biharmegyei Gazdasági Egyesület Lótenyésztési Szakosztálya a törzskönyvezések alkalmával sajnos tapasztal, elhatározta patkoló tanfolyamok rendezését a vármegye területén.

A jelentkezéseket a szakosztály igazgatóságához Nagyvárad, Sál Ferenc-utca 9. szám alá kell bejelenteni, ahol azokat a bejelentés sorrendjében előjegyzik.

A tanfolyam két hétig fog tartani ügy elméleti, mint gyakorlati oktatások útján, a hallgatók erről oklevelet neyrnek, mely feljogosítja őket okleveles patkoló kovács cím viselésére.

A tanfolyam ingyenes, a jelentkezők kosztról és lakásról maguk gondoskodnak.

Tömegesebb jelentkezés esetén a vármegye több helyén tartják meg a patkolási tanfolyamot. A beosztásról a jelentkezők külön értesítést kapnak.

Jelentkezéseket április hó 10-ig fogadják el. A jelentkezők a tanfolyamra külön behívást kapnak.

RÁDIÓ

SZERDA, MÁRCIUS 22.
Budapest I.

- 8.35 Hanglemezek.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 Ifjúsági énekkarok.
- 11.40 Mikszáth Kálmán elbeszélése.
- 12.05 A rádiózenekar műsorából.
- 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 15.00 Bura Sándor cigányzenekara.
- 15.45 Dr. Marék Antal orvosi előadása.
- 16.15 Muzsikáló zenei lexikon.
- 17.00 Egészségügyi Kalendarium.
- 17.10 Magyar szerzők kórusművei.
- 17.35 Közvetítés a Hangya tanonc- és tisztviselőnői otthonának avatásáról.
- 17.50 Honvédek műsora.
- 18.40 Világpolitikai kérdések — vélemények.
- 19.00 Antonio Pepe és Ócsay Mihály rádiófantáziája.
- 20.00 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 20.30 A Honvédelmi Minisztérium Légvédelmi Csoporifőnökségének közleménye.
- 20.45 Hegedűs Tamás szerzeményéből játszik a Rádiózenekar.
- 22.40 Hanglemezek.
- 23.20 Hlászny Béla harmonikaegyüttese.

Budapest II.

- 19.0 Olasz nyelvoktatás.
- 19.30 Filmdalok.
- 20.00 Részlet Lászlóffy Margit vígjátékbeli zongorahangversenyéből.
- 21.25 Rádiógyógyászat.

Kanca-törzskönyvezés és csikóbélyegezések Bihar megyében

A Biharmegyei Bazdasági Egyesület lótenyésztési szakosztálya a békéscsabai m. kir. Allami Méntelep parancsnokságával karöltve alábbi helyeken és időben tartja az ezévi kanca törzskönyvezéseket és csikóbélyegezéseket:

Nagyszalontán április hó 4-5-én,
Derecskén 12-én,
Nagylétán 13-án,
Ernhályfalván 18-án,
Székelyhídon 19-én,
Margittán 20-án,
Mezőtelegden 25-én,
Szalárdon 26-án,
Biharpüspökiben 27-én.

A törzskönyvezés mindenütt 8 órakor kezdődik és 14 órakor végződik.

A kancatulajdonosok mindennemű a kancára és csikóra vonatkozó iratot hozzanak magukkal, úgymint a piros könyvet, előjegyzési cédulát, származási lapot, fedeztetési jegyet, igazolványt a csikók születését, mert enélkül a csikóbélyegezést nem fogantatosítja a bizottság.

Ez alkalommal elővezetendők az akciókancák, melyek, ha még eddig piros könyvvel ellátva nem lennének, mostan felvehetők.

SPORT

Elmaradnak a vasárnapra kitűzött válogatott labdarugó-mérkőzések

Helyette a tavaszi forduló utolsó mérkőzését hozzák előre

(Nagyvárad.) Tegnap este Vághy Kálmán szövetségi kapitány távbeszélőn arról értesítette a NAC vezetőségét, hogy a rendkívüli eseményekre való tekintettel, a vasárnapra Zágrábba kitűzött Magyar vidék — Horvát válogatott labdarugó mérkőzés elmarad és így a válogatottba jelölt NAC játékos ne utazzon fel Pestre a csütörtöki válogatott edzésre sem. Ugyancsak elmarad a Pécsre kitűzött magyar

—horvát ifjúsági labdarugó csapat találkozója is.

Mint értesülünk, a válogatott mérkőzések elmaradása miatt szabadon maradt vasárnap valószínűleg a tavaszi évad utolsó mérkőzését hozzák előre. Már a tavaszi sorsoláskor határozatot hozott az MLSz elnöksége arra vonatkozóan, hogy a válogatott mérkőzések esetleges elmaradása esetén az utolsó mérkőzést hozzák előre, így minden valószínűség szerint a szegedi Tisza lesz a NAC ellenfele idehaza

Szép sportot és nagy küzdelmet hozott a Törékvés országos ifjúsági birkozóversenye

(Nagyvárad.) Vasárnap zajlott le az NMK nagytermében a Törékvés által rendezett országos ifjúsági birkozó verseny. A verseny megkezdése előtt Deák Gyula szakosztály elnök ünnepi beszédet mondott Kossuth Lajos emlékére. A nagyhatású megemlékezés után került sor a hatalmas mezőnyű verseny lebonyolítására, melynek eredményét alább közöljük:

Légsúly: 1. Tábori MLE. 2. Dani Törékvés. 3. Cs. Kovács CsLE. Pehely: 1. Tóth CLE. 2. Tóth ULE. 3. Mester NLE. Könyvű: 1. Palásti CsLE. 2. Tönköly MÁV Előre. 3. Kardos MÁV Előre Váltó: 1. Kajtár CsLE. 2. Jávor MÁV Előre. 3. Varga SzMÁV. Közép: 1. Fekete MLE. 2. Rákosi ULE. 3. Nagy HLE. Félnehéz: 1. Borbás MLE. 2. Kerekes DVSC. 3. Tóth HLE. Nehéz: 1. Alfay SzMÁV. 2. N. Törékvés.

Kitünően szerepeltek a váradi diák-vívók Debrecenben

Az Országos KISOK központ rendelkezése szerint a debreceni kerület szombat és vasárnap tartotta meg a kard és törvívó versenyt, melyet a levevő otthonban, nagy közönség előtt vívtak le a nagyváradiak, teljes sikerrel. A tör egyéni és csapat döntőjébe csak a két nagyváradi középiskolások kerültek be és pedig a Szent László gimnázium és a Gábor Áron hadapródiskola növendékei. Eredményként a csapatversenyt 8-8 állásnál jobb tussarannyal a hadapródiskola nyerte. A versenyen hat csapat indult.

A tör egyéni versenyen 26 indulóból az elődöntők levívása után hat legjobb vívó került a döntőbe

és pedig mind a hat nagyváradi, három hadapródiskola és három Szent László gimnázium. A rendkívüli vívós küzdelem után az első helyre a hadapród iskola Vári növendéke került, míg a második helyet Puskás, Szent László gimn. nyerte. 3. Szűcs hadapród isk. 4. Rídeg, hadapród isk. 5. Biró, Szent László gimn. 6. Jeney Szent László gimn.

A kardvívásban már kevésbé voltak a nagyváradiak ilyen szerencsések, mert hatos kardcsapat versenyben a Szent László gimn. a harmadik helyre került, míg a 26-os egyéni versenyben a hatos döntőbe két Szent Lászlós került be. Úgy a tör csapat és egyéni, mint

a kard csapat és egyéni első és második helyezette előre ment az országos döntőbe, amelyet rövidesen Budapesten fognak levívni.

A vívók oktatásáért Vas és Gyulai kiváló versenymestereket illeti elismerés, hogy aránylag igen rövid idő alatt ilyen szép eredményű ifj. vívó gárdát tudtak nevelni. A Szent László gimn. növendékei egyben a NSE vívói is, mivel valamennyien az NSE-termében tanulnak és így az NSE-t is elismerés illeti az ifjúság nevelése terén.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

JÓKARBAN levő 4 kerékű kézikocsit megvételre keresünk. Ajánlatot Szent László-nyomda, Szilágyi Dezső-u. 5. alá kérünk. 777

Alma kórházak, cukrázások részére olcsón beszerzhető. Szacsay-utca 17. pincében. 620

Teljesen jókARBAN levő fehér könyvhábor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Megvételre keresek 1 HP villanymotort 42 periódusu 110 Voltos váltóáramra. Sziklay Antal nagykereskedő, Máramarosziget. 791

Kályha fűtőszén Papp lakatosnál kapható. Baross-u. és Nagypiac-tér sarkok. 789

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindennemű férgek irtását; 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 913

Új kerékpárok és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-utca 5. 672

Kéziszövésvel nőiszövet és sál szövését vállalom. Tóth Jánosné, törvényesék, magánlakás. 737

Hirdessen a Magyar Lapokban

Allást nyec

15-16 éves leány felvétetik tanulónak a Szent László-nyomdában, Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ügyes kereskedősegédet fűszer, gyarmatárú kis- és nagykereskedésbe azonnal felveszek. Sziklay Antal, Máramarosziget. 790

Főzni tudó mindenest felveszek jegyző házhoz vidékre 100 pengő illetéssel. Érdeklődni Pósa Lajos-utca 16. 788

Kereskedelmi érzékkel bíró öregegizett, jó családból való, lehetőleg nyelvet beszélő, intelligens keresztény tisztviselőt keres helyi nagyvállalat. Ajánlatokat Curriculum vitae-vel, Tehetség érvényesül! jellegre kiadható. 787

Oktatás

Olasz, latin nyelv tanítását vállalom. Esetleg kezdőknek angol, német nyelvet is. Cím a kiadóban. 707

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-E.

A szerkesztésért felelős: Dr. Pál Árpád
A kiadásért felelős: Dr. Virág Jeromos
Szent László-nyomda R.-E. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. sz. 791